



FYLKESMANNEN I AUST-AGDER

Utdannings- og familieavdelingen

Det kongelige Kunnskapsdepartementet,
Postboks 8119 Dep,
0032 Oslo

Deres ref.
200706054-/BG

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2007/5722 / ROP

Dato
31.01.2008

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVA

Fylkesmannen vil innledningsvis bemerke at § 2-3, 4.ledd, 2.punktum, for grunnskolen krever at *"Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringa i samsvar med læreplanar gitt etter lova her."* Dette er grunnleggende for all kunnskapsformidling og undervisning. Det burde være unødvendig med særlige formuleringer for et fag.

Forslag til endringene gjelder følgende paragrafer:

§ 2-3a Fritak fra aktiviteter m.m. i opplæringen

§ 2-4 Undervisningen i faget kristendoms-, religions-, og livssynskunnskap

§ 2-3 Innhold og vurdering i grunnskoleopplæringa

Fylkesmannens kommentarer følger nummereringen, det vil si paragrafene, til endringsforslagene.

§ 2-3a Fritak fra aktiviteter m.m. i opplæringen.

Departementet foreslår følgende tillegg: *"og innholdet i opplæringa"* til nåværende ordlyd i denne paragrafen. Fylkesmannen støtter i prinsippet dette tillegget. 4.ledd lyder nå *"Skoleeigaren skal årleg informere elevane og foreldra til elevar under 15 år om reglane for fritak og om innholdet i opplæringa."* En vil imidlertid påpeke at det nye tillegget ikke må resultere i at skolen blir pålagt at detaljene i undervisningsopplegget i hver time kan kreves redegjort for. En årlig informasjon må nødvendigvis være på overordnet nivå. Innhold som er av en slik art at det oppleves som utøvelse av religion for foresatte, skal skolen informere om. Samtidig vil en presisere at det ikke kan kreves fritak fra kunnskapsinnholdet i opplæringen, jf 2.ledd i denne paragrafen.

§ 2-4 Undervisningen i faget kristendoms-, religions-, og livssynskunnskap

Departementet foreslår to endringer i denne paragrafen. Det ene er navnet og den andre er omtalen av undervisningen.

- Navnet. Fylkesmannen støtter ikke en navneendring som foreslått. En vil i stedet foreslå at faget betegnes som det nå gjør i videregående opplæring: *Religion og etikk*. En vil da få en fagbetegnelse som det er god tradisjon for og samtidig få fram fagets hovedinnhold også i selve navnet. Samtidig vil en da gjøre faget til et gjennomgående fag i grunnsopplæringen.
- Omtalen av undervisningen i 3.ledd, 1.punktum foreslås med følgende ordlyd: *"Den som underviser i religion, livssyn og etikk, skal presentere ulike verdsreligionar og livssyn på en objektiv, kritisk og pluralistisk måte ut frå deira eigenart."* Fylkesmannen vil her foreslå å stryke

ordene "kritisk og pluralistisk". Ordet "objektiv" i loven må være et tilstrekkelig krav til at den som underviser ikke legger inn egne, subjektive vurderinger i undervisningen. Det bør være et selvsagt krav at all undervisning skal være objektiv og i samsvar med fagets egenart. I lærerens pedagogiske tilrettelegging med å få fram fagets egenart, kan et krav om kritisk og pluralistisk undervisning true fagets egenart, ikke nødvendigvis styrke det. Fylkesmannen vil og nevne at en lærer kan legge inn egne vurderinger i andre fag, for eksempel i samfunnsfag. Hva med å karakterisere ulike samfunnssystemer ut fra ens egen forståelse og samfunnssyn når det undervises i f.eks kommunisme, nazisme, konflikten i midt Østen, problemstillinger knyttet til rasemotsetninger? Dersom det er nødvendig med så sterke krav til undervisningen i KRL faget som foreslått, bør departementet vurdere å legge inn en overordnet paragraf i opplæringslova om at all opplæring skal skje i respekt for fagets egenart og undervisningen skal være preget av objektivitet og ha en balansert kunnskapsformidling, tilsvarende 2-3a om fritak fra aktiviteter i opplæringen.

§ 2-3 Innhold og vurdering i grunnskoleopplæringa

Dette gjelder bare navnet på faget. Det er kommentert over.

Med hilsen

Karen Junker
utdanningsdirektør

Øyvind Ropstad
ass. direktør